

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Факультет аудіовізуального мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії ХДАК

Василь ШЕЙКО

ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ
для здобуття ступеня **бакалавра** на основі повної загальної середньої освіти
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
021 «АУДІОВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ТА ВИРОБНИЦТВО»
Освітня програма «ТЕЛЕРЕПОРТЕРСТВО»

Розглянуто і затверджено
на засіданні Ради факультету
аудіовізуального мистецтва
Протокол № 7
від 15 лютого 2021 р.

Харків – 2021

Творчий конкурс проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі аудіовізуального мистецтва і виробництва.

Абітурієнти, які обрали спеціалізацію «Телерепортерство», повинні мати специфічні творчі здібності, виявити відповідну фахову придатність, мати необхідні знання у галузі образотворчого мистецтва, музики, літератури, театру, кіно, телебачення, сучасних інформаційних технологій. Випускова кафедра залишає за собою право рекомендувати абітурієнту змінити спеціалізацію відповідно виявленим здібностям та умінням. Під час випробування абітурієнт повинен виявити

Знання:

- основних етапів еволюції аудіовізуального мистецтва,
- творчого спадку видатних режисерів та операторів, ведучих та репортерів українського та світового аудіовізуального мистецтва,
- жанрів тележурналістики,
- фахової термінології у сфері аудіовізуального мистецтва,
- основ теорії драматургії та сценарної майстерності в аудіовізуальному мистецтві,
- основ майстерності ведучого та кореспондента у виробництві аудіовізуальних творів,
- основ телевиробництва,
- української або російської мови (для іноземних громадян).

Уміння:

- грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем та формою літературні твори (байка, вірш, проза),
- описати інформаційні події,
- орієнтуватися в питаннях історії, теорії та практики тележурналістики,
- викласти на одній – двох сторінках сюжет телерепортажу,
- грамотно відповідати на запитання з теорії та історії вітчизняного і світового мистецтва.

Наявність навичок:

- роботи з відеотехнікою,
- темпо-метро-ритмічного володіння мовною технікою при виконанні літературних творів,
- читання з листа складного тексту інформаційного характеру,
- слухового, зорового та емоційного сприйняття.

Творчий конкурс складається з двох сесій: **«Виконавська майстерність»** та **«Основи теорії та історії аудіовізуального мистецтва»**. Перед творчим конкурсом кожний абітурієнт має пройти консультації, на яких виявляються

ознаки телерепортажів, педагогом-консультантом проводиться консультація щодо репертуару для читання літературних та інформаційних текстів. Педагог-консультант також інформує абітурієнта щодо основ історії та теорії аудіовізуального мистецтва.

Перед першою сесією творчого конкурсу кожний абітурієнт має заздалегідь приготувати та подати такі **завдання**:

- описати інформаційну подію, яка запам'яталась і свідком якої був;
- написати есе на вільну тему;
- викласти на одній-двох сторінках сюжет телерепортажу.

До цих завдань обов'язково додається відео копія однієї самостійно зробленої та змонтованої роботи абітурієнта на будь-яку тему тривалістю до 3-х хв. Робота подається у пластиковій коробці на диску DVD+/-R/RW, який повинен мати маркерний напис із назвою роботи та прізвищем автора і представляти форматований запис за допомогою програми NERO VISION (або аналогічної).

Зазначені матеріали абітурієнт повинен подати на консультації перед творчим конкурсом. Незалежно від результатів іспиту матеріали абітурієнтам не повертаються.

Перша сесія творчого конкурсу **«Виконавська майстерність»** передбачає:

- **показ акторського етюду** за темою, отриманою під час консультації;
- **художнє виконання літературних творів**: уривок з прози, вірш, байка, що самостійно підготовлені абітурієнтом (загальна тривалість читання не повинна перевищувати 10 хв.);
- **читання з листа** складного тексту інформаційного характеру.

Під час виконання літературних творів перевіряється: вірша – сила голосу абітурієнта, його мелодійність; байки – вміння образного мислення, передачі характеру того чи іншого персонажа твору; прозового твору – вміння передати авторський задум, не втрачаючи перспективи розповіді оповідання.

Друга сесія творчого конкурсу **«Основи історії і теорії аудіовізуального мистецтва»** передбачає:

- перевірку загальнокультурного рівня підготовки абітурієнта;
- відповіді на запитання стосовно авторських робіт абітурієнтів і завдань попереднього творчого конкурсу;
- перевірку знань у галузі літератури, музики, театального, аудіовізуального мистецтва; історії виникнення і організації роботи національних та регіональних телеканалів;
- аналіз авторської роботи одного з відомих репортерів.

Оцінки виставляються за 200-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів) за кожну сесію творчого конкурсу.

Структура оцінки к за кожну сесію творчого конкурсу складається з кількості балів, що потенційно може отримати абітурієнт за кожний з видів творчих завдань.

**Перша сесія творчого конкурсу
«Виконавська майстерність»**

Кількість балів	Зміст творчого завдання
Від 1 до 20 балів	показ акторського етюдів за темою, отриманою під час консультації
Від 1 до 20 балів	художнє виконання літературних творів: уривок з прози
Від 1 до 20 балів	художнє виконання літературних творів: вірш
Від 1 до 20 балів	художнє виконання літературних творів: байка
Від 1 до 10 балів	читання з листа складного літературного тексту та тексту інформаційного характеру
Від 1 до 10 балів	читання з листа складного тексту інформаційного характеру

**Друга сесія творчого конкурсу
«Основи історії і теорії аудіовізуального мистецтва»**

Кількість балів	Зміст творчого завдання
Від 1 до 15 балів	відповіді на запитання стосовно авторської відео роботи абітурієнта
Від 1 до 15 балів	відповіді на запитання стосовно авторського сценарію абітурієнта
Від 1 до 15 балів	відповіді на запитання стосовно авторського есе роботи абітурієнта
Від 1 до 30 балів	перевірка знань у галузі літератури, музики, театального, аудіовізуального мистецтва; історії виникнення і організації роботи національних та регіональних телеканалів (за затвердженими білетами)
Від 1-до 25 балів	Написати концепт майбутньої телевізійної програми зазначивши її назву, сценарну побудову, структуру, хронометраж, час виходу в ефір, основні етапи втілення задуму.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ АБІТУРІЄНТІВ,

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1. Початковий 123 бали і менше	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання творчого конкурсу, не знає фактичного матеріалу. Володіє матеріалом на рівні елементарного впізнавання окремих фактів та явищ. Не може пояснити мотивацію вибору спеціальності телерепортерство.
	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання творчого конкурсу. Не володіє елементарними знаннями з історії написання літературних творів, виконуваних ним під час іспитів; з основ теорії та історії кіно-, телемистецтва. Не здатний до виконання творчих завдань.

	<p>Абітурієнт дуже слабо виконав (відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, не знає фактичного матеріалу. Не володіє практичними навичками на елементарному рівні грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем, формою літературні твори під час вступного випробування. Не відповідає грамотно на запитання з теорії та історії вітчизняного і світового мистецтва.</p>
<p>2. Середній 124 - 149 балів</p>	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, здатний відтворити незначну частину матеріалу на репродуктивному рівні, але показав обмежений загальнокультурний рівень, виявляє недостатні знання з теоретичного та фактичного матеріалу. Пояснює мотивацію вибору професії з урахуванням її загальновідомих особливостей.</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, здатний навести окремі приклади за допомогою екзаменатора, але показав обмежений загальнокультурний рівень, виявляє недостатні знання з теоретичного та фактичного матеріалу. Пояснює мотивацію вибору професії з урахуванням її загальновідомих особливостей.</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, здатний відтворити основну частину матеріалу, може наводити необхідні приклади, демонструє окремі практичні навички, але показав обмежений загальнокультурний рівень, виявляє недостатні знання теорії та практики репортерської роботи на телебаченні. Пояснює мотивацію вибору репортерської професії з урахуванням її загальновідомих особливостей.</p>
<p>3. Достатній 150-175 балів</p>	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, може наводити окремі власні приклади на підтвердження особистих суджень, демонструвати певну обізнаність у технології розробки задуму інформаційного сюжету та його втілення, але не досить виразно та впевнено показав розуміння специфіки репортерської професії на телебаченні. Аргументовано пояснює мотивацію вибору репортерської професії з урахуванням її загальновідомих особливостей.</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, володіє навичками мистецького аналізу на рівні цілісного уявлення про певні явища в галузі кіно - , телебачення, здатний виправляти допущені помилки та добирати аргументи на підтвердження власного судження, демонструвати обізнаність в технології розробки задуму та втілення сюжету на достатньому рівні, але не досить виразно та впевнено показав розуміння специфіки репортерської професії на телебаченні. Аргументовано пояснює мотивацію вибору репортерської професії з урахуванням її загальновідомих особливостей.</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, володіє навичками цілісного комплексного аналізу матеріалу, здатний систематизувати та узагальнювати набуті знання, може самостійно виправляти допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження власного судження, демонструвати обізнаність в технології розробки сюжетного задуму та його втілення, але недостатньо відчуває виразність у кадрі та нечітко втілює задум. Аргументовано пояснює мотивацію вибору професії з урахуванням її загальновідомих особливостей.</p>

<p>4. Високий 176 – 200 балів</p>	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу на досить високому художньому рівні, вільно орієнтуються в питаннях культурного та мистецького життя України і світу, демонструє обізнаність у технології розробки репортерського задуму та його втілення, на достатньому рівні демонструє здатність мислити подіями та образами. Переконаливо пояснює мотивацію вибору репортерської професії, спираючись на глибокі знання про неї.</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу на досить високому художньому рівні, вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України і світу, демонструє обізнаність у технології розробки режисерського задуму та втілення з виконавцями сценічних етюдів, на достатньому рівні здатність мислити подіями та пластичними образами, відчувати сценічний простір. Висловлює власні думки та відчуття з приводу сприймання й розуміння матеріалу. Переконаливо пояснює мотивацію вибору професії, спираючись на глибокі знання про неї.</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу на досить високому художньому, вільно орієнтуються в питаннях культурного та мистецького життя України і світу, демонструє обізнаність у технології розробки репортерського задуму та його втіленні, на достатньому рівні демонструє здатність мислити подіями та образами. Виявляє особливі творчі здібності та здатність до оригінальних рішень творчих завдань, виявляє власні нахили у творчості. Переконаливо пояснює мотивацію вибору професії, спираючись на глибокі знання про неї.</p>

Абітурієнти, які отримали під час випробування хоча б за одну сесію **менше 124 балів**, до участі в конкурсі щодо зарахування на навчання **не допускаються**.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України про телебачення і радіомовлення. — К., 1996.
2. Алфьорова З.°І. Історія кінематографа і телебачення: підручник / З. І. Алфьорова, Г. В. Старкова.— Харків: ХДАК, 2016.
3. Алхімія слова / Парандовський Яков – [Електронний ресурс]: Дніпро, 1991. - 373 с. : ілюстр. - ISBN 5-308-00824-8 .— Режим доступа: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=3893>
4. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо / Б. Антоненко-Давидович. — К. : Дім «КМ АКАДЕМІЯ», 1994.
5. Бабич Н. Основи культури мовлення: навч. посібн. / Н. Бабич. — Львів : Світ, 1990.
6. Борецкий Р. Журналист за кадром и в кадре / Р. Борецкий, Г. Кузнецов. — М., 1990.
7. Вайшенберг З. Новинна журналістика: Навчальний посібник / За загал. ред. В.Ф.Іванова/ З. Вайшенберг. – К.: Академія Української Преси, 2011. – 262 с.
8. Вертов Дз. Статті, дневники, записи / Дз. Вертов – М, 1966.
9. Гладишева А.О. Сценічна мова. Дикційна та орфоепічна нормативність. Навчальний посібник. - К., 2007.

10. Довідник з культури мови / Укл. С. Ярмоленко, С. Бибик та ін. — К. : Вища школа, 2005.

11. Ігнатюк М.М., Сулятицький М.І. Свічадо зореслова: Посібник-хрестоматія зі сценічної мови для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. – 532с.

12. Кукуруза Н. В. Майстерність ведучого. Навчальний посібник. – Івано-Франківськ, 2010.

13. Ла Рош В. Вступ до практичної журналістики: Навчальний посібник/ За заг. ред. В.Ф.Іванова та А.Коль. – К.: Академія Української Преси, 2005. – 229 с.

14. Ляшенко Б. Хочу к микрофону. Профессиональные советы диктору / Б. Ляшенко. — М. : Аспект Пресс, 2007.

15. Нечаєнко Т.В. Словесна дія: Основи техніки мовлення. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв. – К., 2000.

16. Носке Г. Журналістика: що треба знати та вміти / Носке Г. – Київ: Центр вільної преси, 2017. – 312 с

17. Овчиннікова А. П'ять кроків до гарної мови: Мовна комунікація. Техніка мовлення / За ред. А. Цофнаса. — Одеса: Фенікс, 2008.

18. Практикум із журналістської етики: Навчальний посібник. – В.Ф. Іванов, С. В. Штурхецький. – Під ред. проф. В.Ф. Іванова. 2-ге вид., стереотип. – К.: Видавець О.Зень, 2012. – 320 с.

19. Рус-Моль Ш. Журналістика: Посібник / Пер. з нім. В. Климченко; наук. ред. В. Іванов / Ш. Рус-Моль. – К. : Академія української преси, Центр вільної преси, 2013. – 343 с

20. Саппак В.С. Телевидение и мы. / В. С. Саппак – М.: Аспект-Пресс, 2007. – 168 с.

21. Синько Р. На зламах епох. І. Кавалерідзе й оточення. Есе. Спогади. Роздуми... — К.: АВДІ, 2002. — 232 с.

22. Стівенс М. Виробництво новин: телебачення, радіо, Інтернет/ Пер. з англ. Н.Єгоровець. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 407 с.

23. Телевизионная журналистика / Г. В. Кузнецов и др.. – М. : Высшая школа, 2002. <http://dedovkgu.narod.ru/bib/telezhur.htm>

24. Фрейлих С.И. Теория кино: От Эйзенштейна до Тарковского / С.И. Фрейлих — М.,1992

25. Чарели Э. Речевой голос и его воспитание / Э. Чарели. — М., 1985.

26. Эйзенштейн С. Избранные статьи / С. Эйзенштейн — М.,1992.

Посилання на медіаресурси:

- 1 Відеотека <https://video.detector.media/>
- 2 Інтерньюз-Україна <https://internews.ua/>
- 3 Телекритика <https://telekritika.ua/>
- 4 Детектормедіа <https://detector.media/>